

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

In secundam Epistolam Notæ tres.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

In secundam Epistolam.

NOTA I.

Hic gratiam sufficientem explodis, novum Molinistarum inventum, meram Vocem, præterea quæ nihil, titulum sine, larvam & umbram: (b) subungere poterat cum Janzenio, monstrum & chimeram; cum Petro Martyre, humanum commercium, & Pelagianum perfugium. Hæc est illa gratia ab omnibus Catholicis admixta, ab hæreticis dumtaxat negata, quos Duce in hoc Calvinum leucos esse, Duvallius Doctor Sorbonicus docet tom. 1. traç. de grat. quæst. 5. art. 1. Vis autem à Molinistis eam gratiam sufficientem adstrui, quæ suum aliquando effectum fortitur, O gravem, ô insignem Theologum!

Tum in Thomistas, qui hanc gratiam approbant, ac potissimum in Patrem Nicolai, ejusque familiam stylium exeris; quod ii, neglecta ordinis sui doctrina, inita cum Jesuitis conjuratione, à S. Thomæ placitis desciverint. Id unum præsertim eniti videtur, ut Thomistas concites adversus Jesuitas, sed ut in nonnullis ab iis dissentiant, ita cum iis in damnandis vestris erroribus probè consentiant. Crede mihi Wilhelme, Thomistæ gratiam sufficientem admittunt, quæ proximam agendi conferat potestatem, eo scilicet momento quo quis agere tenetur. Si tecum mihi disputandum esset, proferrem tabulas, auctores adducerem in schola Thomistica facile principes, quales sunt Didac, Alvarez disp. 71. de auxil. num. 2. Cabrera in 3. part. quæst. 18. art. 4. memb. 1. Cúmel, Ledesma, Cabezudo, &c. consule opusculum de hoc argumento, accuratè ab Annato amico vestro, & summa fide elaboratum.

Præterea Jesuitæ admittunt quidem gratiam sufficientem, non tamen eam, quæ aliquando suum effectum fortitur, ut per supinam ignorantiam affirmas, quis enim vel rudis tyro ignoret, sufficientem gratiam illam esse, quæ suum effectum habere potest; nunquam tamen habet; efficacem verò, quæ potest non habere, at semper habet? Tu magister es, Dux gregis ipse Capet, & hæc ignoras? quod autem illam gratiam sufficientem nobis obtundas, quæ actus imperfectos excitat, turpius erras; cum illa pro iis actibus reverà efficax sit. Sed ad alium perfectiorem spectat, inquit, ad quem tamen voluntatem flexere nequeat, ac proinde voluntas ad agendum satis instructa non sit; nec proximam & plenam habeat agendi potestatem. Illa igitur gratia sufficiens non est. Simili tecum res esset, facile demonstratu foret, dari gratiam sufficientem; consule auctores, qui de hoc argumento scripserunt, Suarez, Ripaldani; Annatum; Stephanum Deschamps: non tamen sine magistro. In his enim, quamvis aliequin Theologus, saltem nomine tenus atque in speciem, satis rudem te probas.

Unde tamen breviter innot, ex Constitutionibus Apostolicis contra Janzenium petrum. Cum quis peccat, Deique violat præceptum, quod tamen sine divina gratia servare nequeat; vel eam gratiam habet, quæ scilicet à peccato abstinere possit, vel eam caret: si habet, & reverà peccat; quis neget, illam merè sufficientem esse? si verò caret, igitur non peccare non potest. Igitur necessariò peccat: quod in tertia propositione damnatum est. Igitur servare præceptum

(b) Pag. 22.

T. 2

ceptum

NOTA IV.

He novos Thomistas in tuas partes trahere videris: ego etenim, mos dicam. Gratiam, inquit, efficacem non concedimus, & quandam aliam admittunt, quæ sufficientem vocant, cui tamen sine efficaci nulloque potest: tum addis, vocabulum illud gratiæ sufficientis apud antiquos reperiri: Moynium de gratia quæ diffinitur in tres (a). Quod novos Thomistas ab antiquis discernis, doctis illis hominibus non erit, qui à D. Thoma discere videri nolunt. Janzenius, Janzenianam causam tibi creditam prode, quodque partibus Jesuitarum, quos Thomistas non admittit? Quis sufficientem, per se loquendum prode unquam concedat? quod Thomistas in parte attribuit, Jesuitæ omnes tenent. O te salutem & indultum conciliatorem! qui litem hanc, quam vel ipse Rom. Pontifices Clemens, & Pius V. componere olim frustra tentarunt, inter gratiam sufficientem apud Antiquos non reperiri, quæ repetierat. Tu vide sis auctores, qui eam prolesse scripserunt. Immo D. Thomas 1.2. quæst. 114. ad 2. auxilii sufficientis expressam mentionem facit, quæ illas non eadem est quorundam hominum ingenium, qui dicitur, ea quæ ipsi nesciunt, delipari: sed igitur suam palam faciunt, dam eam hac arte operire conantur.

ceptum illi possibile non fuit: quod etiam in prima confixum, & inter hæretica dogmata reputatum. Viden' esse adhuc inter vos, qui, dum gratiam sufficientem explodunt, fulminatas Janſenii propositiones etiamnum defendunt? Quod verò in doctissimam & religiosissimam Thomistarum familiam peccasti, quibus *graculam levitatem*, quæ graviores Theologos non decet, temere aspergis, non impunè ferēs. Sed cum illi extraneo patrono ac defensore minime indigeant; stylum & calamus sustineo.

NOTA II.

A Renariam clepsydram adhibitam fuisse in confessu Sorbonico, (a) cui supremus Gallie Cancellarius, jussu Regis Christianissimi præfuit, vehementer doles, & copiose deploras. Sed res id fieri postulat; ut aliquis modus vestris declamationibus tragicis, invectionibus plusquam judicialibus, effugiis, nugis, solitiisque tumultibus poneretur. Et hic doctum, eruditum, litteratum agis. In hac quaestione juris, (nam quaestionem facti levissimam, & nullius momenti reputas) tota, inquis, explicanda erat traditio, innumera calumniarum redarguenda, & cavillationes diluenda: tandem actum erat de Molinistis, qui à Doctoribus Arnaldi defensoribus validissime urgebantur, & maximè testimoniorum copia obtruebantur. Jo triumphes, Wendrocki! ô quam egregie, quam strenue, quam thraſonice! Sed cur levissimam reputas quaestionem facti, quæ ad Romani Pontificis auctoritatem pertinet? Fortè illius pondus non sentis: sub quo Janſenius, Arnaldus, Montaltius, aliique damnatæ memoriæ homines æternum gement. Sed de hoc tecum infra; quia centies repetis, & familiaris hæreticorum vox est. Quod verò ad quaestionem juris pertinet; id duntaxat unum enixi estis, ut per tumultum, quod jam aliàs pro votis successerat, confessum dissolveretis, & inconditis clamoribus, quos laxis & calonibus, nunquam tamen Ecclesiasticis Doctoribus condonarem, iudiciorum & suffragiorum ordinem confunderetis. Quod autem palmaris illa petulantia compressa sit, & insolens audacia cohibita, ab re profectò doles. Tanti res non fuit, inquis. At nisi proxima illa non peccandi potestas adit, necessariò peccatur. Sed hoc dictu hæreticum est. Quod demum subdis, de *formidabili* Molinistarum potentia apud Sorbonam, quibus facile persuadeas, non invenies. Ridebit, credo, ipsa Sorbona.

(a) Pag. 23.

NOTA III.

A Ntiquas & jam obductas cicatrices malitiosè refectas. Ut vel inde manifestè appareat, quanto Christianæ charitatis, sectæ hujus reformatæ homines, studio ducantur. Quid de illo, qui seminat discordias inter fratres, in sacro textu legamus, fortè meministi. Quod aliqui auctores fervore disputationis abrepti extra fines Christianæ moderationis tantulum excurrant; cui, amabo te, mirum accidat? nonnulli Thomistæ Jesuitis Massiliensium hæresim, & hi vicissim illis Calvinii errores affixerunt: sed hinc inde doctissimis responsionibus, inultam notam expunxerunt. Ultra pars melius, sub iudicellis est. Ultra pars Thomistas vehementius commoveres; exosum libellum, cui titulus, *Calvinismus religio bestiarum*, sub aspectum reduxisti. Quorum ve-

rò hæc? quis non videt, nisi & ipse bestia sit? At crede mihi, Willelme Wendrocki, in centum abbatore illo instituto, ac in ea bestiarum religione Janſenius vester non postremum locum habuisset: jam tum illius secta in lucem, vel potius in tenebras venisset: & fortè non levem mutandi tituli occasum præbuisset; sic ergo emenda, *Janſenismus bestiarum*.

Annati librum de scientia media, eodemanno & consilio appellas, ut adversus illum auctoritate Ecclesiæ ac Theologiæ benè meritum, Thomistarum animos commoveas. Si veti & æquanimi es, ad ejusdem Annati libros diligenter exprobandos, te ac tuos amandarem: quorum lectione, doctior, ita fortè aliquando Catholicus evadens. Sed quid sus ad Minervam & porcus ad gemmam? At cur, amabo, id vitii Jesuitis exprobas, quod Janſenio, Aurelio, & tuis Parochis, quos impensè laudas, familiare est, qui tot errores Jesuitarum Theologis moralibus, perpetrant, ut agunt? cur festucam in oculo fratris tui ferre contempnēs, & trabem in tuo non vides? (b) Subnecti denique, Ripaldam fateri tom. 2. disp. 113. sect. 9. n. 10. sexaginta Molinæ propositiones Romæ in Congregatione de auxiliis fuisse damnatas. Sed nuper. Quandoquidem Ripaldam laudas, eodem iustitiamus. Quid legis in eadem pagina? *mutasque imposturas & calumnias Molinæ afficias*; perge de lege Pontificio tamen decreto tibi parentem erui, quod ne hujusmodi congregationum actus citentur, nisi cautum est: sed te Romana decreta parum, curant movent. Interea pro his consule Paulum Lacombe, Ripaldam, Petrum à sancto Iosepho, & solutionem quaestionis Historicae apud Annatum, à qua multa discēs, quæ in arte ipiandi festivo doctorum Montaltium docere possis.

(b) Pag. 24.

In tertiam Epistolam.

NOTA I.

Censuræ Sorbonicæ, quam Molinistam periculum vocas, (c) tum iniquitatem, tum insolentiam, his notis acculas. Sic damnatus reus de palatio & lata sententia conqueri solet. Ita velle, & c. summa rerum vestrarum, quæ tunc fuit, desperati aliqui condonandum. Res ista vos altè popugit. Dignasset, silentium imponere, ac solitum lamentationis fugium intercludere. Arnaldo factionis vestre, quoque Janſenianæ sectæ coryphæo turpissimam notam iniri, selectum doctorum vestrorum manipulum co-auctorari, atque uti membra Sorbonæ putrida ac putrefacta rescindi, acutissimi sanè doloris fuit. Nequis quis ignem & cauterium, quis ferrum & novaculum non sentiat? mirum tamen nonnullis accidit, quod centuram illam Molinistam appelles; nisi forte, quod vos in pistrinum, ad molam afinariam detruis.

Mox ad Jesuitas orationem convertis, quocumque quor ex citationes, tum piæ, tum gymnasticæ litterarias pro more carpis: Catechismum litterarum quem in superbo D. Ludovici templo diebus festis Lutetiæ Parisiorum habere consueverunt; in quo pueros & puellas ad maledictam & calumniam iniquam, histrionicam formam erudiunt. Pios & familiares dialogos, histrionicos perperam vocas. Vis dicam illud, nulla pietasq; viris: bonâ vestram fidem Annatus probaverit fortè, qui pietatem laudet, Histrionicam, Mol-

(c) Pag. 33.